

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krole, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne šteje se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šteje 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoni, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 14.

V Ptuj v nedeljo dne 7. aprila 1912.

XIII. letnik.

Današnja številka „Štajerca“ ima 4 strani priloge; vsled tega obsega skupaj 12 strani in 5 slik.

Vstajenje.

Zopet se bližajo dnevi vstajenja, — najglobejše uganke božanske besede, ki je postala meso! Čas vstajenja — v celi naturi se pojavlja to sveto, čisto vstajenje, po katerem je hrepelo srce v ledenih verigah bele zime. Kakor krasna devojka, napol razcevele rože v lasih, prijazni smeheji na rdečih ustnicah, žametne ude na zlatem vozu, tkanem iz samih solnčnih žarkov, — tako nam prihaja spomlad v deželo. Travniki zelenijo, detelja dviga rdeče glavice proti nebu, zlate trobentice in beli zvončki pozdravljajo oblake, ki plovejo kot barčice po plavem spomladnem nebu. In človeško srce bi zavrisalo nad to lepoto božjega sveta, zapelo bi z mladim škrlatcem v zlati višini in jokalo s slavicem globoko pesen večne ljubezni. Spomlad je tu, mladost, krpekost, spomlad, veselje, solnčnata sreča! Vstajenje po vsem svetu, vstajenje v vseh krajih in na vseh koncih.

In sredi v tej neskončni lepoti stopi pred naš duh blede obraz, s trnjem kronana krvava glava, — in pogansko zverinstvo biča truplo „nacarenskega kralja“, pred katerega revni zibolki je ležalo troje kraljev na kolenih. Beseda je postala meso in meso je bilo določeno trpljenje, da odreši človeštvo! In kakor prizori največkratne svetovne žaloigre nam stopa trpljenje in učenje, umiranje in vstajenje Božjega sina pred očmi! Od poljuba Judežvega pa do vstajenja nam kaže spomlad pot sina Božjega za odrešenje bednih narodov. In vsak vzdih na oljnati gori, vsak udarec biča in vsak sunek vojaške sulice, vsako izdajstvo apostelnev in vsako žalitev Ahasverja čuti verno srce, ki premišljuje v teh spomladanskih dnevih globoke misli velikonočnih praznikov. Neskončna groza prešini dušo krščanskega sveta, ko umre kralj iz Nacareta na križu, ko se raztrga preprega v židovskem tempeljnu, ko se grobovi odpirajo in ko začuje paganski učenjak na morju tajnosti polne besede: Veliki pan je mrtev.

Smrt so ti postavili nasproti, vbogo betlehemske dete, da bi zadušili tvoje nankе o večni ljubezni! Smrt, proti kateri sami niso imeli sredstva in pred katero so v svoji paganski lakozivosti trepetali, — to smrt so zapodili proti Jezusu, da bi za večno zatisnili božjo besedo.

In smrt je došla, mrtvega so vzeli iz križa, položili v naročje solzne Matere dolorosa in pokopali v zastraženo votlino. Že so dvigali paganski farizeji svoje glave, že so triumfirali nad premaganim Jezusom, ki mu že kot dvanajstletnemu dečku v tempeljnu niso mogli odgovorjati. Skrivali so se maloštevilni verniki in jokali za tistimi, ki jim je vendar dal v slovo krasno tolažbo: Jaz sem pri vas do konca vseh dni. A tretji dan je bila smrt prvič in edino krat premagana! Mrtvi Jezus je vstal in zmagal nad smrtjo in kronal večno upanje človeštva. V njegove rane je položil neverjetni Tomaž svoje

roke in pred njim so ležali na kolenih trdosrčni rimski vojaki.

Dan vstajenja, tvoja krasota nam daje vedno nove upe in nade! Od mrtvih je vstala božja beseda in vojaški meči so se nad njo razbili kakor ob gorski skali. Celi svet se je podvrgel tej besedi in paganski meči so bili slabši od krščanske ljubezni.

Dan vstajenja! Še vedno trpi človeštvo v neskončni bedi in iz svežo preorane spomladne zemlje se dvigajo nove skrbi in po kotih veličastnih mest se skriva trpljenje. Solze niso posušene, kri še vedno teče, zatiranje vladuje. In v teh lepih dnevih vstajenja se dviga v naših srcih upanje in želja: da pride revnemu človeštvu i na tem svetu novo odrešenje, ki bode posušilo solze in končalo trpljenje.

Pozdravljen, ti zaželeni dan vstajenja!

SUKNA in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša 140 **ZEFIRE** Prokop Skorkovsky in sin v Ljubljani na Češkem. Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izdelati gospodske obleke.

Cenjeni naročniki!

Začetkom novega četrletja se zopet obrčamo do Vas s prošnjo, da nam obdržite zvestobo. Vemo sicer, da nasprotniki z najgršimi sredstvi, s podlo hujskarijo, z izrabljanjem pošene narodne misli in svete katoliške vere proti našemu listu nastopajo. Vemo, da je v nekatereh krajih človek naravnost junak, ako se upa prištevati k stranki

„Štajerca“

ki ima vendar jasni program, odkrito besedo in pošteno obrambo vbogega ljudstva. Gonja nasprotnikov je ravno v zadnjem času zopet posebno hudo divjala, čeprav tega niti ne čutimo. Ljudje so že navajeni, da se po shodih in v cerkvah, v gostilnah in privatnih hišah proti „Štajercu“ z najgorostašnejšimi lažmi nastopa. In ljudje vedo prav dobro, da dela

mного sovražnikov mnogo časti.

V slabo sadje se ovse ne zaletavajo in laž ni imela nikdar tako strastnih nasprotnikov nego resnica. Za nas velja vedno

resnica

in od resnice ne bi odnehali, pa če bi bila vsa bodočnost od nje odvisna. Mi nismo zagovorniki posameznih stanov, ki se mastijo na troške ljudstva. Mi zagovarjamo pravico

vsega ljudstva

in to bomo i zanaprej storili. Kmet, delavec, obrtnik, to so stebri naše politike in na te stanove se mi zanašamo. Psovke nasprotnikov nas ne bodo prestrašile, laž nas ne bode premagala. Kakor doslej, korakali bomo tudi v bodoče naprej!

Prijatelji

ostanite zvesti listu, nabirajte nove naročnike, dajte sosedom list čitati, razširjajte list po kavarnah, gostilnah in pri trgovcih, inzerirajte, kupujte le pri trgovcih, ki inzerirajo v „Štajercu“. — z eno besedo: delajte z nami!

Uljudno prosimo, da se zaostalo-naročnino poravnava in da se vsakdo zaveda, da z delom za „Štajerca“ gre roka v roki

delo za ljudstvo.

Uredništvo in upravnništvo „Štajerca.“

Politični pregled.

Cesar nameraval odstopiti!

Politični boji na Ogrskem postajali so v zadnjem času pod vplivom Košutove stranke in iz nje izhajajočih radikalnih elementov vedno nevarnejše. Gre se za vojno postavo in to vprašanje se seveda celokupne monarhije tiče. V svoji neznanski ošabnosti zahtevajo Madžaroni, da bi se ogrski del armade odvil skupnosti, da bi se „nacionaliziral“, da bi odpravili skupni armadni jezik itd. Madžari stegajo svoje prste celo v zadeve, ki so v zmislu ustave izključna pravica vladarja samega. Zaradi vseh teh političnih zmešnjav je moral ministerski predsednik Khuen-Hedervary odstopiti, ker se mu ni posrečilo, sestaviti postavodajne večine. Cesar pa je Khuenu zopet poveril to nalogo. Khuenova vlada je sestavila zdaj neko resolucijo, ki sega v pravice cesarja. To resolucijo je moral sivolasi naš vladar seveda odkloniti. Ko je madžarska vlada vkljub temu pri nje vstrajala, je naš cesar v globoki razburjenosti zagrozil, da odstopi in prepusti prestol monarhije svojemu nasledniku. Zdaj šele je ogrska vlada odmaknila svojo resolucijo! Ta slučaj je prvi v tem oziru in ima zato velikansko važnost. Madžaroni so torej dosegli, da je celo neskončna potprežljivost našega cesarja prekipela. Z neverjetno brezobzirnostjo mučijo Madžaroni cesarskega starčka. A vsaka sila do vremena! — Omenjeni prizor med cesarjem in ministrom Khuenom se je glasom natančnih poročil takole vršil:

Cesar je ves razburjen rekel: „Jaz sem bil vedno ustavnega mišljenja. S posebnim veseljem sem napredek in razvitek Ogrske opazoval. Nikdo ni večji prijatelj Ogrske, kakor jaz. Jaz sem že 60 let na prestolu in že 45 let ustavni kralj ogrski. Zdaj pa se hoče naenkrat dotakniti mojih vladarskih pravic. Z nezaupanjem se nastopa proti meni in vzeti se mi hoče svoje vladarske pravice. Če se resolucija ne odstrani, tedaj mi ne preostaja drugega, kot...“ (cesar je menil odstop od prestola in je globo-

ko ganjem mahnil z roko) ... Khuen je prestrašen zaklical: „Veličanstvo, za božjo voljo ...“ A Cesar je mirno odgovoril: „Sedaj ni čas za sentimentalnosti — je že tako! Jaz sem celo zadevo dobro premislil. Meni ne preostaja drugega in Vi morate s tem brez-pogojno računati. Rezolucija mora izginiti iz sveta in sicer prav hitro, drugače je prepozno“ ...

Khuen je potem seveda takoj ustregel cesarjevi želji. Izdalo se je tudi posebno pismo na ogrski narod. Prvič je sprožena misel: kaj bo, kaj bo, ako naš tako vroče ljubljeni cesar zapusti habsburški tron? Ta prizor je na vsak način velepomemben in je napravil tudi v vsej javnosti velikanski vtis!

Sredstvo

za varčenje

so praktične

MAGGI^{JEVE} kocke

a 5 h

za 1/4 litra

najokusnejše goveje juhe.

Ime MAGGI jamči za skrbno pripravo in izvrstno kakovost. 391

Nesramnosti dra. Verstovškega.

C. k. profesor na nemški gimnaziji v Mariboru, državni in deželni poslanec dr. Verstovšek je pravi vzor pobalinskega politika. Mož se gotovo ne spominja rad svoje ne prelepe preteklosti; saj ve vendar vsak človek, da je dr. Verstovšek prodal svoje nekdanje tako vroče liberalno srce za čisti dobiček, ki ga živi danes kot klerikalni voditelj. To svojo umazano preteklost hoče zdaj prikriti s pobalinskim kričanjem, psovanjem in obrekovanjem. V svojem prvaško-klerikalnem pogumu izrabja pri temu poslančevu imuniteto, kakor storijo to v splošnem le najbolj korumpirani in propadli poslanci naše itak v vsakem oziru nizke zbornice. Resni ljudje so se že trudili, da bi Verstovškega dobrih manir priučili, ali — zamanj. Zato se mu bode moralo pošteno ušesa naviti, da bode njegove pobalinske hujskarije konec.

Cela zadeva z dr. Verstovšekom stoji tako-le:

Zločini v čenstohovskem samostanu.

(Nadaljevanje in konec).

Piotrkov, 6. marca.

Že dokončno dokazilno postopanje je bilo na željo zagovornika Rudnickega zopet v ponedeljek odprt, da se dopolnijo nekatere izpovedbe. Nato je včeraj govoril državni pravdnik.

O zapuščini p. Bonaventure

je izpovedala sestra umrlega, Ana Kulamovičova, da je zahtevala zapuščino od prijorja p. Reimanna, toda zastopnik.

Priča Szymanski, slaščičar v Čenstohovu, je to potrdil in izpovedal, da je v imenu Ane Kulamovičove potem sam zahteval, naj mu prijor izroči denar in drugo zapuščino p. Bonaventure, toda tudi popolnoma brezuspešno. Prijor mu je rekel: „Dobro, dobro, Karček — toda dal mi ni ničesar.“

Ta čedni in značajni poslanec imel je dne 3. decembra 1910 in dne 7. decembra 1911 v zbornici govore, v katerih je poštene davkoplačevalce in nemške uradnike na nesramni način opsoval. Obenem je sprožil celo vrsto neresnic, obrekovanj, zavijanj in sumničenj. Takrat mu nikdo ni odgovarjal, kajti vsakdo ne mara dotakniti takega človeka, ki menja svoje politično prepričanje kakor srajco. To je njegovega govora ga je sicer v zbornici predsednik k redu poklical in Verstovšek je tudi tak klic k redu glede psovka sprejel. S tem je torej v javni zbornici sam priznal, da je napačno nastopal. Vkljub temu pa izdal je ta značajnejše svoje govore v posebni knjižici, da bi nezavedne svoje klerikalne backe hujškal in begal. Ali ni to vrhunec politične podlosti?

Nemški napredni poslanec Marckhl je vsled tega tudi nastopil. Izdal je „odprto pismo“, ki smo ga tudi v „Štajercu“ objavili. V tem pismu očital je nemški poslanec dr. Verstovšku „neresnice“, „zavijanja“, „sumničenja“ i. t. d. Pečatil je torej dra. Verstovškega v javnosti za lažnika in zahteval, da ga ta toži. Ako bi bil Verstovšek pošten človek in ako bi bil prepričan o resnici svojih trditvev, moral bi poslanca Marckhla tožiti. Tako bi se bilo pred sodnijo dokazalo, kje je resnica in pravica. Ali tega poštenega koraka dr. Verstovšek seveda ni storil. Molčal je raje 3 tedne dolgo. Potem pa je zopet na podlagi imunitete poslanca iz novega v zbornici psoval, lagal in obrekoval. Dokazati ni mogel resnice svojih trditvev, zato je raje naprej lagal.

Poslanec Marckhl je bil vsled tega prisiljen, da v javni seji zbornice dokaže vso lažnjivost tega slovensko-klerikalnega voditelja. Storil je to v daljšem govoru, kateremu naj posnamemo le sledeče važnejše točke:

„Popravljam dejansko, da sem v položaju, dokazati svoje proti Verstovšku naperjene trditve pred sodnijo. Dr. Verstovšek trdi, da sem zato izven ture avanziral, ker sem l. 1895 nekega sedanjega poslanca obsodil (grš se za nekega soc. dem. poslanca, ki ga je Marckhl svoj čas kot sodnik zaradi krive prisege obsodil!) To je največja neresnica, kar jih more biti. Jaz sem avanziral šele pozneje in popolnoma v redu. Verstovšek trdi, da jaz mlade uradnike narodno korumpiram. Vsi uradniki obeh narodnosti mi lahko pričajo, da nisem nikdar ne ustmeno ne pismeno na nobenega uradnika glede rabe jezika vplival. Neresnično je, da % davkarskih uradnikov na spodnjem Štajerskem ne zna slovensko in da nemški „Volksrat“ nemške uradnike nastavlja ter plačuje. Ali ni to velikansko sumničenje in žaljenje? Dr. Verstovšek je trdil, da pravni praktikant Scheffener ne zna slovensko. Res pa je, da je napravil izkušnjo v slovensščini z odliko in da zna celo češko. Verstovšek trdi, da brez ozira nato, ali zna obtoženec nemško ali ne, predsednik in državni pravnik nemško obravnavata in da se v kazenskih zadevah le nemške sodbe izdajajo. To je neresnično, kar se vsakdo lahko sam prepriča. Nadalje trdi Verstovšek, da je v Rogatcu nemški sodnik neko slovensko družbo izzival, ker je slovensko govo-

Zdravniško mnenje.

Dr. Gurbski je v imenu svojih dveh tovarišev izjavil, da je bil umorjeni Václav Macoch napaden v spanju.

Macochova izjava.

Nato se je oglasil p. Damas Macoch, da bi rad še nekaj povedal sodišču. Govoril je tako tiho, da ga je moral predsednik poklicati na stopnice tribune. Za Macochom so stali štirje stražniki. Macoch je nato izjavil:

„Divan sem prinesel v celico s pomočjo Zaloge. Ta je vložil vanjo truplo in jaz sem mu pri tem pomagal. Ko je bilo vse gotovo in truplo zavito, je poklical Zalog drugega samostanskega hlapca Blasikieviča in oba sta odnesla divan van. Blasikievič je vprašal, kaj je v divanu, da je tako težak, toda izvedel ni ničesar o trupu. In še par besed hočem izpregovoriti o Heleni Macochovi. Pripeljal sem se z njo v Varšavo ter ji povedal, da je njen mož odšel v

Am. Res pa je, da so neki slovenski in študenti v nemški gostilni zlasti z „žirak klici“ na Srbijo Nemce izzivali in trav je le sodnik pred tem obvaril, da niso tepeni. Verstovšek trdi, da sta na spodnjem jerskem le dve sodišči za Slovence določeni pa je, da imajo sodniji v Gornemgradu, a n skem, Sevnici, Brežicah, Sv. Lenartu, Šmarje do zadnjega časa tudi Ormožu slovenske lač. stojnike. Nezaslišano sumničenje je, da se ve. očitanja neresnična. Verstovšek je nadalje o t da je bil neki obdolženec (Bratuša) na smotit sojen, ker sodnik ni znal slovensko. Res arje da dotični obdolženec zna oba jezika, d sodnik (sedanji državni pravdnik v Ljbl istotako. Bratuša se je sam pred orožn potem pred sodnikom obdolžil umora hčeraa priznanje ponovil je tudi pred porotnim soda r Porotno sodišče je obstajalo iz 3 sodnikov te venske narodnosti, na porotni klopi so bili ko del Slovenci. Vkljub temu, da se mu je o d da bode morda obsojen, je Bratuša svojo go žitev ponovil. Istotako njegova žena, kšlit njen spovednik z najboljšim namenom pa o čal priznanje. (Ves ta slučaj je že davno isor nen, ali Verstovšek laže naprej!) ... arje čas so klerikalci slovenske nike grdo napadali, zdaj napadaj ške ... Jaz sem pripravljen, pošteno krito za svoje trditve resnico dokazati in u grožnja me ne bode vstrašila, da branim ki se tukaj sami braniti ne morejo. Mira puščam zbornici sodbo (živahno prizna ploskanje).“

Tako je nemški poštenu poslanec lažnjivo hujskarijo tega Verstovškega, ka celo lastni slovenski sobratje breznačajn obraz mečejo.

Dr. Verstovšek je zdaj z nost navadni strahopetni lažnik in s ludi za poštene Slovence — obsojeni.

Telegrami.

Lepa naša zmaga.

Hoče, 3. aprila 1912. Danes so se volite v Bohovi. Prvaški nasprotniki peli vse moči, da bi to napredno občino je roke dobili. Vsi farski hujskači so na in gonja je bila velika. A vse zamanj. Pve. čem boju so naši vrli somišljevi vendar na celi črti zmagal izidu volitev prinesli bodemo prihodnj nejšje poročilo. Za danes čestitamo prednim Bohovčanom prav iz srca! Dkdo dejo tako zvesti in trdni možje v Bohovi, še časa ne bode zmagala klerikalna zhrabrnost. Op. ur.)

Položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 2. aprila. Na Ojaja postaja politični položaj vedno resnejši. Oaga jeva potrpežljivost je prekipštev in zato bode bržkone cesar prestolonaone Franca Ferdinand kot svojega namest za Budimpešto poslal. Govori se tudi, da stari

Ameriko. Ko je to slišala, je omedlela. K O zopet zavedla, je jokala ter me pošiljala n d da bi poiskal Václava. Šele tedaj sem j pna resnico. Toda ona mi ni verjela. Ko se aga tem prepričal, je hotela iti na policijo, a je naznani. Jokaje sem jo prosil, naj tega n edil na kar je zahtevala, naj se sam naznaa ven tega ni dosegla, sem ji grozil z revol bi Dajal sem ji denar, toda ona ga ni gemo Helena ni nikdar sama od mene zahten te j narja. Dajal sem ji vse dobrovoljno. i r dei

Izjava p. Olesinskega.

Tudi p. Olesinski je hotel podati a je izjavo, v kateri je rekel: „Macoch je najo meni, da me je videl prihajati iz samobly blagajne. To je popolnoma naravno. Vsa tntu je mogel videti, vsaj sem bil takrat zakr rijo mi je ta posel poveril prijor. Toda nihd Macoch me ni videl, da bi kradel.“

Na to je ob splošnem razburjenju

se niso mogli prečuditi, zakaj toliko divja! — Jazbinšek najme voz ter z orožnikom stražmeštom, g. Viziakom, takoj tatú zasleduje, ter ga najdeta v osebi Andreja Bkoška v Dramljah pri neki gostilni, kjer je že tudi skušal konja prodati. Ta mladi uzmovce stanuje pri svojih stariših v Gradišah v Škofji vasi, pa se z okrašenim vozom ni proti domu peljal, temveč mimo Celja na Teharje in Dramlje. Oče Miha Bikošek je strastno klerikalen, in tako seveda sin, zatorej zopet nov dokaz: kjer je klerikalstvo, tam cveti vse hudo in nasprotno, pijanstvo itd. V tem slučaju pa ni več tiha tatvina, temveč „ciganski rop“, da pri belem dnevu, na praznik Device Marije, na državni cesti, v sredi trga, v pričó mnogih a neznanjih ljudi, takšno tatvino v vrednosti 700 kron v vsi predrznosti izvrši ter veliko ljudi na cesti srečava; konja pa je tepel in trpinčil, da je bil ves sestradan, zdelan in moker, ko so ga najšli. Pa duhovstvo mu tega ne bode v zlo šteló, vsaj je iz klerikalne hiše, kot takemu je vse dovoljeno. Mariborski zvijači so še celo Macoha, cerkvenega milijonskega tatu in roparja zagovarjali! — in vse vtajiti hoteli, kakor navadno. Samo napreden ne sme biti, ter pravične časnike ne sme brati, potem je vse dobro, sicer pa je vsa milost pri „Bogovih na zemlji“ zgubljena.

Tri krave,

ki dobijo vsak dan Vaccin v krmo, dajo toliko mleka, kakor drugače štiri in ostanejo vedno zdrave in krepke.

Tri svinje

se lahko z isto krmo mastne napravi, katero se rabi drugače za dve, ako se jim da vsak dan nekaj Suilina. Za one, ki hočejo v svojih hlevih preprečiti vstop bolezni in ki se zanimajo za umstveno živalirejo, naj zahtevajo poudčno knjigo direktno od fabrike

Mr. T. Paraskovich,

navojiv. kamorni tifer., Dunaj, VI., Mariahilferstr. 51, poštni predal B 15, ali pa od sledečih depozitov: Gradec: Assmann Alois. Poldan: Hans Bergmann. Bruck a. d. M.: Johann Petz. Laški trg: And. Elsbacher. Prevalje: Heiner. Filipovski. Hatzeneder: And. Fritz. Josef Platzner. Maribor: Silvester Fontana jun. Riegersburg: Alois Dunkel. Gab. Koller. Murek: Anton Preissmuth. Sv. Mohor: Hans Gasser. Sechan: Josef Gmeiner. Neudau: Ferd. Gortan. Burgau: Johann Gortan. Feldbach: Johann Gortan. Frohneiten: Hans Grasnugg. Spittal: Franz Grehmmer. Friedberg: Julius Grill. Leibnitz: Josef Gschier. Wildon: Franz Xaver Haslinger. Spodnji Drauburg: Friedr. Hattenberger. Kirchberg: Josef Höllerl. Velikovec: Johann Kanderl's Witwe & Sohn. Ebiswald: Karl Riesinger. Beljak: Johann Klembas. St. Vid na Glani: Johann Knaus. Mallestij: Josef Koller. Weiz: Josef Kehlhauser. Wies: Ferd. Koller. Celje: Anton Kolenc. Stainz: Ernst Kolmann. Radgona: Anton Korošec. Lafnitz: Franz Krausler. Kriegbach: Hans Krawagna. Fürstfeld: Johann Kanghaus. Mürzzuschlag: A. Laschitz. Voitsberg: Karl Leitner. Ehrenhausen: Anton Ogris. Feldkirchen: Pettech & Jessernigg. Dechantskirchen: Hans Pinter. Kirchdorf: Ottokar Pischelli. Šmarje: Alois Pucher. Ptuj: Josef Podgorelec. Gross-St. Florian: Alois Puntigam. Deutschlandsberg: B. Purkarthofer. St. Ruprecht: Anton Rendsberger. Fehring: Johann Sandhofer. Saxenburg: Vinzenz Sommergerger. Greifenburg: Josef Socher. Kirchberg: Spar- und Konsumverein. Arnoldstein: Alois Schellaneer. Marenberg: Josef Schober. Paternion pri Bistrici: J. Stefaner. Grafendorf: Anton Strobl. Fehring: Fritz Wagner. Mitterdorf: Rudolf Wildner. Kindaerg: Franz Wildner. Knass: Anton Zöhret.

Boj za deco!

Zagrizenost od gotovih prakov nahujksanih ljudi presega že vse meje. To dokazuje sledeči slučaj, ki se je pred kratkim pred sodiščem dogiral.

2. avgusta: Že delj nego tri tedne nisem bil pri spovedi. Pri zadnji spovedi nisem bil odkrit in nisem priznal vseh grehov. Zamolčal sem, da sem grešil z neko omoženo žensko in celo z bratovo ženo.

4. oktobra: Klet sem, toda napil se nisem. V tem stanju sem izpovedoval. V zakristiji sem vzel pest grošev.

S tem smo poglavitne točke iz velike te sodnijske zaloigre objavili. Kakor smo že svoj čas poročali, se je sodba tako-le glasila:

Pater Damas Macoch je bil obsojen zaradi umora, ponarejevanja listin, poneverbe in tatvine na dvanajst let prisilnega dela in dosmrtno deportacije v Sibirijo, Helena Macochova na pet let ječe, pater Oleinski na dvainpol leta ječe, Panko na štiri mesece, Blasikievič na eno leto ječe, Cyganovski na teden dni zapora. Pertkievič je bil oproščen.

Mi gotovo ne spadamo med tiste, ki bi

Že pred leti določila je oblast krojaškega mojstra Georga Pritzl v Gradcu kot jeroba za sedaj 7 letno Terezo Laufer. Pritzl je poštenjak, ki je hotel vkljub svoji lastni revščini otroku boljše bodočnost preskrbeti. Vsled tega dal je otroka k zakonskim Diamant, ki so v vsakem oziru pošteni posestniki v Spodnjem Porčiču v slov. gor., v oskrbo. Da bi se otrok v poznejšem času lažje skozi življenje priboril, naročil je Pritzl, da mora iti v nemško šolo v sv. Lenart.

To pa je seveda klerikalno-prvaške hujške v Porčiču z občinskim predstojnikom na čelu grozno razburilo. Pričeli so posovati in groziti, tako da je Diamant v bojazni otroka zopet iz nemške šole vzel in v slovensko dal. Ko je Pritzl o temu prvaškem nasilju izvedel, pisal je takoj na nadučitelja Jakoba Kopic na slovenski šoli v sv. Lenartu pismo, v katerem je zahteval, da se otroka všola takoj v nemško šolo, kjer ga hoče on kot postavni jerob nemško vzgojiti. Nadučitelj Kopic pa je bil dovolj nesramen, da je pismo enostavno prežrl in otroka nadalje protipostavno v svoji — „učilnici“ obdržal.

Ko je Pritzl videl, da na ta način ničesar ne doseže, poslal je začetkom julija lanskega leta svojo ženo v Porčič, da bi otrok nazaj v Gradec pripeljala. Tako je prišla torej mala Tereza v Gradec in je vstopila tam seveda v nemško šolo. Takoj nato pa so nekateri zagriženi prvaki brez vsakega vzroka in brez pravice zahtevali od sodnije, da se Pritzl odstavi kot otrokov jerob, da se otroka zopet zakonskim Diamant odda in v prvaško šolo pošilja. Obenem se je jeroba Pritzl naznanilo, ker je otroka odpeljal (!). Sodnija je zadevo preiskala. Pritzl je izjavil, da pošlje otroka zopet nazaj k zakonskim Diamant, to pa le pod pogojem, da se bode otroka v nemško šolo pošiljalo. Tako je prišla mala Tereza v oktobru lanskega leta zopet nazaj v Sp. Porčič.

Komaj so imeli prvaki vzboga otroka v svojih krempljih, poslali so ga že zopet v slovensko šolo. Zakonska Diamant sta izjavila, da se ne moreta braniti pred prvaškim nasiljem. Baje je celo občinski predstojnik prepovedal (!), otroka v nemško šolo dati. S kakšno pravico je to storil, to seveda živ krst ne vè.

Zdaj seveda je izgubil tudi Pritzl svojo potrpežljivost. Obrnil se je na nadučitelja Flöry na nemški šoli v sv. Lenartu, ki mu je napravil vlogo na deželni šolski svet, katero je Pritzl podpisal in odposlal. Potom sodnije se je sedaj občinskega predstojnika opozarjalo, naj se ne vtičava v to zadevo in naj takoj otroka iz slovenske šole vzame ter v nemško šolo da. Vkljub temu je otrok v slovenski šoli ostal. Zdaj je spisal nadučitelj Flöry pritožbo, ki jo je podpisal Pritzl in odposlal dež. šolskemu svetu. Obenem je poslal Pritzl svojo ženo v Porčič, da otroka zopet v Gradec spravi. Žena je dobila otroka v slovenski šoli. Ko je nadučitelju naznanila, da bode otroka seboj vzela, rekel ji je prvaški hujška Kopic, da zato nima pravice; grozil je ta nesramnež celo, da bode pošteno ženo zapreti

zaradi čenstohovskih zločinov obsojali ves duhovniški stan. Ne, prepričani smo, da se nahaja v katoliški duhovščini še mnogo mož, ki so resnično duhovniki in ki se z nami vred zgražajo nad zločini. Klerikalni listi seveda bi najraje vsako napako posameznika zvalili na celo stranko svojih nasprotnikov.

Res je, da je vera vsled škandala v Čenstohovu hudo trpela. Kajti pravoslavni popi imajo zdaj lahko delo pri napadanju katoliške vere med ruskim ljudstvom. In to se mora višji cerkveni oblasti že očitati, da je bila grozovito nemarna in da se skozi leta ni brigala za škandale v tem roparskem klostru.

Vbogo katoliško ljudstvo, kaj je postalo iz tvojih pastirjev! V globoki veri si nosilo svoje krvave krajcarje in jih darovalo čenstohovski Materi Božji, da so jih podli menihi potem zapravljali. . . Res, tudi na Ruskem bi potrebovali moža, ki bi znal z klostri tako obračunati kakor naš nepozabni kmetski cesar Jožef II. . .

(Konec).

pustil. Po našem mnenju bi bilo treba šolepobeg takim učiteljem zapreti . . .

Ta impertinentnež Kopic pa je bil celotaj. predrzen, da je bil celo tako predrzen, kakaj zaradi pritožbe, v kateri se je govorilo o nedejem nasilju, tožil Pritzla in nadučitelja Flöry čutil se je namreč Kopic na svoji „časti žaljenosti. Pred sodnijo se je dokazalo, da sta zakonski Diamant malo Terezo le pod pritiskom prvaških hujškačev v slovensko šolo dala. Prvaški hujškačoji učitelj Kopic vsled tega tožbo izgubil, kajti Pritzl in Flöry sta bila oproščena. . .

Ta slučaj je izredno zanimiv. Otroka spravili hujškači v svoje kremplje dobiti in tera namen so postavno in pravico v blato tverja. Sram jih bodi!

Novice.

Veselo Velikonoč

vsem prijateljem, odjemalcem in sotrudnikom želita

uredništvo in upravništvo

„Štajerca.“

Odkrita beseda. Stari prijatelj našega

nam piše: Največa in najpogostejša hudoba vseh vrst se nahajajo ravno med hinavami (političnimi) duhovniki in sicer: pretepači, voprisežniki, zapeljivci h krivim prisegam, siljevci in prelomniki volilnih postav, zapram nedolžne šolske mladine, nečistniki, pohotljivi možkim spolom, ubijalci, morilci, goljuhi, tani na tisoče in milijone denarja, srebrnine, zlato, bisero, zlahtnih kamenov v romarskih cerk, itd. A pri vsem tem se zvejo in bliščijo, maziljence, božje namestnike, nedolžne kot Bogove na tem svetu. To je hinavstvo, danes naj omenim le par slučajev, to pa levi ker se delajo črni listi tako pobožni. Evrip 1) Golob, kaplan pri Novi cerkvi pretepal plesu (!) godca tako, da je postal ta do „pohabljenec“ (!) in sedaj skrivajo pretepač samostani ali v farovžih, ako ni všel v Amoy pa „Slov. gospodar“ molči! 2) Župnik Šak iz Črešnjecva pretepal je staro žensko, nam nele sam krivo prisegel, temveč še dve ožrtvi h krivi prisegi poučil in prisilil, ter j 3, 4 mesece v težko ječo porinil — pa „Slov. gosp.“ ga je še takrat „zagovarjal“! 3) Župnik Cuzek iz Kopanj na Notranjskem dobil je dni zapora zaradi grozitive pri obč. volitv vnotako pa se dela pri nas skoraj občno malim izjemkom, in edino s to pomočjo zatejejo, nikdar in nikoli pa po pravici. A „Slov. gospodar“ pa molči, ker samega sebe ne 4) Šlamberger, kaplan v Žetalah, vskrna mnogo šolskih deklet, dobil je dve leti ječe; pa uredniki „Slov. gosp.“ so molčali. 5) Weiglein, prior servitov v Langegu na avstrijskem je 14 letno dekle iz imovite zapeljal; zato je pobegnil, uredniki „Slov. gosp.“ pa molčijo. 6) Šorn, župnik v Belih vodah, mitorski grešnik z možkim ljubčekom . . . dniki „Slov. gosp.“ so ga takrat zagovarjali se je fari odpovedal. 7) Župnik Cielolkovski, Poljskem je veliko denarja ogoljufal, zdaj ga tiralnica. Uredniki „Slov. gosp.“ molčijo. Klerikalni poslanec „Ljudske stranke“ na Ogrskem, je vse vrste hudobije ugan, ko so ga policaji prijeli, je „streljal“ na „Slov. gosp.“ molči. 8) Pater Damas Ma in njegovi tovariši so bili razuzdanci, pohot morilci, goljuhi, tatovi na stotisoče in mil v svojem samostanu in v romarski cerkvi uredniki „Slov. gosp.“, zakaj molčite o tem grozovitem hudodelstvu kot „nemi stanski zidovi“? Vas ni sram!? 10) Fran Anzelm v Nazarih je dobil zaradi žaljenja več tednov ječe, ali duhovniški sobratje dali denarja in prilike, da je pravočasno v Am

burgu več oseb in o katerem smo že v zadnji številki poročali, je bil lastnina župnika Volčiča v Breznu na Štajerskem. Ugriznil je tudi posestnika Okrogelnik v Gegentalu, ki pa je to zamolčal, dokler ga niso bolečine prisilile, obrniti se do zdravnika. Oblast je napravila vse korake, da se bolezen ne razširi.

Konja mučil in neusmiljeno pretepaval je v Spodnjem Drauburgu trgovec Trettenbein. Naznanili so ga sodniji.

Vlemlil je neznani tat pri krčmarju Lachou-niz v Prevalju. Ukradel je denarja za več kot 900 kron in mnogo drugih predmetov.

Veliki požar. V hiši kmeta Runda v Rogainu je nastal ogenj. Kmalu so plamena 8 poslopij prišla in je vseh 8 zgorelo. Posestnik je bil pri rešitnem delu hudo opečen. Škode je za 50.000 kron; nasproti tej škodi stoji le zavarovalnina 15.000 K.

Po svetu.

Blazna šala. V Pragi je dobil neki krojač telegram, da je njegova na deželi živeča mati umrla. Istotako je dobila mati telegram, da je njen sin umrl. Oba sta se podala na potovanje. Ko je krojač svojo mati na kolodvoru opazil, ko je hotel ravno vstopiti, je nesrečno zblaznel.

Obupana mati. V Budjevicah padel je neki šolar tako nesrečno, da je na prizadetih ranah umrl. Njegova mati je postala vsled tega tako žalostna, da je sebe in svoja dva manjša otroka zastrupila.

Surovi mož. V Tachlowitzu je neki krčmar svojo ženo vedno mučil in pretepaval. V obupanju je žena zdaj sebi in svojim otrokom vrat prerežala.

Blazen je neki Turos v Parizu. Umril je namreč neko 17 letno dekle. Pred sodnijo je izjavil, da je imel že davno željo, mlado žensko mogo jesti. Zdravniki so izpoznali, da je Turos duševno bolan.

Vojaško maščevanje. V kasarni mesta Osterode ustrelil je vojak Enersleben na dvoristi svojega hauptmana in potem sam sebe. Vrak leži baje v tem, da je bil umorjeni oficir v službi jako strog.

11letni morilec. V mestu Untilov na Ruskem ustrelil je neki 11letni deček svojega domačega učitelja. Zadnji je imel z dečkovno materjo ljubavno razmerje.

Cela občina pogorela. Občina Trozteta na Ogrskem je popolnoma pogorela. Skupaj je zgorelo okoli 300 hiš, med njimi filijalki dveh bank, sodnija, kloster, cerkev, pošta itd. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Tudi ena oseba je zgorela, mnogo pa jih je bilo ranjenih. Škode je za 1 1/2 milijona kron.

MOJA STARA

Iskušajo me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecken-perfer-lilijino-mlečno milo od tvrde Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod 229

Na kak način se da zboljšati naša živinoreja?

Dobro pogojeni travnik daje najcenejšo, najzanesljivejšo in najboljšo krmo, zato naj poskrbi vsak kmetalec-zivinorec najprej za to, da svoje travnike primerno zboljša. Poskrbi naj, da močvirne travnike izsuši in te, kakor vse druge, razumno gnoji. Kdor prej navedeno opnša, kaj nikar ne toži, ako mu živinoreja res toliko ne donaja, kolikor bi mu lahko, če bi bilo obilo piče na razpolago. Nikakor ne pretiravam, če trdim, da je prvi in neobhodno potreben pogoj uspešne živinoreje ta, da prideluje kmetovalec na svojem posestvu mnogo dobre krme. To pa je možno le tedaj, če se travniki primerno oskrbujejo in gnoje.

Najboljše in najcenejše gnojilo za travnike je na vsak način dober mešanec ali kompost. Povsod, kjer zadostno gnoje s kompostom, vidimo samo dobre, sočne rastline na travnikih. V nekaterih krajih menijo še vedno, da zadostuje popolnoma, če se gnoje travniki s samo gnojnicjo, ter da se dobi tem potom od njih največji dohodek. Res je sicer, da se pridelava s takim gnojenjem prav veliko piče ali dobara ni in ne ugaja živini. Če primerjamo pičo, ki se je pridelala na travnikih, pognojeno s gnojnicjo, z ono, ki se je zadobila na travnikih, pognojeno s kompostom, zapazimo takoj, da prva zaostaja za drugo glede dobrote. Pokažemo se namreč na travnikih, ki so bili pogojeni s samo gnojnicjo, namesto dobrih, sladkih trav, samo bujno rastoče listnate rastline, kakor ločnice, močvirska sita, preslica in celo strupeni pasji peteršilj, dočim dobre trave, detelje in graščice popolnoma izginijo. Marsikateri poljedelec misli, da so se

zaplodile te slabe rastline vsled tega, ker se niso travniki spomladaj popasli. Toda to mnenje je napačno. Da so se prejinavene slabe rastline zaplodile po travnikih, krivo je edino le enostransko gnojenje t. j. uporaba same gnojnice. Najboljši dokaz za to, da je moja trditev resnična, so nam travniki, ki se gnoje s Tomasovo žlindro ali pa superfosfatom in s kajnitom ali pa kalijemo soljo. Na vseh s takimi gnojili pogojenih travnikih opazimo, da izpodirajo razne detelje in graščice kisle trave. Gnoj-nica je na mestu le na takih travnikih, katerih zemlja ni pretežka, sicer pa naj se uporablja tudi na teh le z vodo stanjšana ali pa nestanjšana ob deževnem vremenu. Poleg komposta pa ugaajo travnikom najbolj takšna gnojila, ki vsebujejo kali in fosforno kislino.

Če se travnik pognoji s kompostem ali pa z umetnimi gnojili, naj se potem povečje z brano in sicer podolgič in počez in če le mogoče tudi še posevno. Z branje se spravi gnoj v grivo, travnik se zravna in razdrobe se zemeljne kepe, ki leže slučajno po ruši. Zraven tega se zrahljajo tla, izpuli se mah vsled česar prihaja potem zrak lahko do travnih korenin, kar je zelo važno.

Če ni dovolj komposta za pognojevanje travnika, uporabljajo naj se pa umetna gnojila. Pred par leti še se je mislilo, da zadostuje, če se pognoje travniki samo s fosforinimi in kalijevnatimi gnojili, ali tako mnenje je napačno. Če se pognoje travniki leto za letom samo s prejinavedenima umetnima gnojiloma, postane travna ruša kmalu jako redka, ker razne detelje in graščice travo premagajo. Kdor hoče imeti gosto rušo, gnojiti mora travnike včasih tudi z gnojnicjo ali pa z umetnimi duševnatimi gnojili. Duševnata gnojila se uporabijo lahko obenem s kalijevnatimi in fosforinimi gnojili. Za gnojenje travnikov v jeseni se vzame na vsak ha travnika približno 500 kg Tomasove žlindre in 500 kg kajnita, a poleg tega naj se raztrosi in sicer šele spomladaj 100 kg čilskega solitra. Če se gnoji šele spomladaj, potem naj se vzame za vsak ha traonika 500 kg superfosfata, 150 kg 40% kalijeve soli in 100 kg čilskega solitra.

Ravno tako dobro ali še celo boljše se obnese gnojenje, če se gnoje travniki nekaj let zaporedoma in sicer vsako drugo leto s Tomaževo žlindro in kajnitom, drugače pa z gnojnicjo ali pa kakim duševnatim umetnim gnojilom. S takim gnojenjem nadomestimo popolnoma vse one snovi, ki so se vzele travniku s pridelkom.

Travnikom pa tudi zelo vgaja, če se pognoje vsako toliko časa izdatno tudi z apnom. Če je zemlja sama na sebi apnena, potem ni treba gnojiti z apnom, ali pa vsaj ne s celo množino apna, katero smo odtegnili travniku s košnjo.

Če se uporablja za gnojenje travnikov kajnit, naj se raztopi najkasneje februarja meseca, ker vpliva to gnojilo pri poznejši uporabi lahko neugodno na travniške rastline, zlasti če nastopi suša. Da se pa prejinaveden ne pripeti, naj se uporabi za gnojenje pomladansko gnojenje namesto kajnita 40% kalijeve soli.

Priporočamo toraj našim kmetovalcem, naj se že vendar enkrat poprimajo pravilnega gnojenja travnikov, kajti živinoreja se zboljša le, če se prideluje na travnikih dovolj piče za živino.

Scott'ova emulzija

vsebuje v popolnoma lahko prebavljivi obliki v utrjenje šibkih kostij in za rast zob potrebne snovi. To razjasni tako splošno rabo Scott'ove emulzije od strani gospodov zdravnikov v

otroški praksi,

ako se hoče doseči trajno utrjenje šibkih kosti. Otroci vzamejo dobro okusno Scott'ovo emulzijo z veseljem, jo prebavijo dobro in dobijo ravne, lepe ude.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scott'ovo emulzijo. Znamka „Scott“ je, ki je že 35 let vpeljana in ki jamči za dobroto ter vpliv. Cena originalne steklenice 2 K 50 h. — Se prodaja v vseh apotekah.

Gospodarske.

Kako preprečiti glodanje lesa. Ako imajo prečiti v želodcu preveč kisline, skušajo si jo odpraviti s tem, da glodajo les. Vsled tega ogledajo v svinjaku korita, vrata itd. Obglodavanje pa precej puste, ako se jim primeša med krmo nekoliko stolčene krede ali pa klajnega apna.

Gnojilca vpliva jako dobro na ozelenelne rastline, a preden se uporabi za polivanje, se jo mora močno zrežati z vodo. Z gnojnicjo naj se poliva le ob deževnem ali vsaj oblačnem vremenu. Zelo mokro zemljo ali pa s snegom pokrito je treba polivati z manj ali celo nič zrejšano gnojnicjo. Če se namerava politi z njo zelene rastline, naj se jo z vodo stanjša in pusti nato najmanj en dan, ter šele nato uporabi, ker drugače rastline osmadi.

Pepel dober gnoj breskavam. Če pognojiš breskavam z lesnim pepelom, jim to jako hasne in pospeši celo okusnost sadu. Posameznemu drevesu pa ne daj več nego 1 liter lesnega pepela in gnoji s tem v pozni

jeseni ali pa po zimi. Ne gnoji pa redno vsako leto s pepelom, ampak eno leto da, drugo zopet ne itd.

Kako naj se ravna z zmrazjenimi rastlinami. Mnogokrat se prigodi, da zmrazne cvetlice v sobi ali drugi shrambi vsled hitre premembe topline na prostem. Zato pa ni še treba misliti, da so uže popolnoma ukončane, kajti stanični sok, kateri provzroči, ko zmrazne, da končajo, zmrazne šele pri jako nizki toplini. Seveda končajo zmraznjene rastline, ako jih kar naenkrat preneseš v toplo sobo. Zato nesi jih raje v tak prostor, katerega toplota je ravno nad ničlo. Pa tudi škropljenje z mrzlo vodo pripomaga, da se polagoma odtajajo.

S čim bomo gnojili krompirju? Krompir potrebuje mnogo redilnih snovi za popolen razvoj, posebno pa kalija; zato je treba močno pognojiti. Navadno se gnoji krompir s hlevskim gnojem sa nim, vendar se priporoča, naj se dodaja hlevskemu gnoju še umetna gnojila, ker potrebuje krompir lahko raztopae in hitro učinkujoče redilne snovi. Gnojenje krompirja s hlevskim gnojem v zvezi z umetnimi gnojili se jako dobro izplača. Ako se gnoji krompirju s hlevskim gnojem, se priporoča vzeti obenem na vsak ha površine še po 100—200 kg 40% kalijeve soli, 180 kg superfosfata in 100 kg čilskega solitra. Če se hočejo uporabiti za gnojenje samo umetna gnojila, potem se priporoča, vzeti za vsak ha površine 250 kg 40% kalijeve soli, 400 kg superfosfata in 200 kg čilskega solitra. Za lahke zemlje, naj se vzame več kalijeve soli (do 300 kg), za težke pa več superfosfata (do 400 kg). Kalijeva sol in superfosfat naj se drug z drugim zmešata, nato raztrosita in podorjeta, čilski solitar naj se pa raztrosi pred pletvijo kar povrhu, krompir nato opleve in osuje.

Loterijske številke.

Gradec, dne 30. marca: 49, 38, 48, 1, 37.
Trst, dne 23. marca: 83, 70, 12, 74, 77.

K velikonočnim dnevom priporoča iztoč naturnih vin 285

J. Kräber, Ptuj,

Allerheiligengasse 13.

novi vino 72 vin.
novi ljutomerski risling 80 „
staro zavrečko vino 80 „
sveži sadni mošt 32 „

V nedeljo je iztoč zaprt.

15—16 letna

služkinja,

ki zna nekaj nemško, sprejme se pri dobri oskrbi takoj k 2 osebama na Bregu pri Ptuj, vila „Rosa.“ 286

Ogljarji

za trajno službo in prav dobro plačilo se takoj sprejmejo. Ponudbe in vprašanja je nasloviti na: Oskrbništvo grajščine „Hammer“ pošta Ptujška gora na Štajerskem. 290

Krojač,

dober in priden delavec, sprejme se takoj pri prostem stanovanju. Josef Presker, trgovec, Zreče pri Konjicah. 289

Dva močna učenca

katera se hočeta pekarju učiti, naj pošljeta naslov na Leopolda vech, parna pekarija Andritz bei Graz. 288

Malo posestvo 284

pol ure od mesta Celje se takoj proda. Obstoji iz hiše, svinjski hlev in preša, en oral zemlje s sadonosnikom, vinogradom in njivo, vse prav rodovitno. — Več se izve pri F. Gratschner, Celje, Grazergasse Nr. 6. 284

Viničar 271

z večimi delavskimi močmi se sprejme pri Simonu Hutter v Ptuj. 271

Aparat za valiti 273

(Brutapparat)
K 45— vali bolje kot vsaka kolkja. Zastonj na poizkušnjo. G. Mücke, Pottendorf štev. 166 pri Danaju. 273

Mizarski učenec 287

se takoj sprejme pri Antonu Bratschitsch, stavljeni in po-hištni mizar, Celje, Haupt-platz 17. 287

Vi najdete

z rešenjem iznajdateljskih nalog najboljšo pot k

blagostanju.

Gratis-raspološitev po družbi za izrab. patentov Fr. Heim-bach & Co., Cöln a. Rh. 280
